

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“   ”   20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість на прикладі ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ»»

Виконавець:

Студентка ЦЗФВН

Савельєва Катерина Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шевчук Ніна Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1.ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	6
1.1. Економічна сутність податку на додану вартість.....	6
1.2. Нормативно-правова база обліку податку на додану вартість.....	15
Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	24
2.1. Загальна характеристика ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	24
2.2. Особливості формування обліку та документальне оформлення операцій з податку на додану вартість на ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	31
Розділ 3.АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	52
3.1. Аналіз діяльності та податкового навантаження на ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	52
3.2. Методика контролю за станом розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість на ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ».....	58
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	73
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Податок на додану вартість (далі – ПДВ) обґрунтовано вважають найбільш досконалою сучасною формою непрямого оподаткування, яка відіграє вагомий роль у системі державних фінансів більшості розвинених країн світу. Він є провідним непрямим податком в Україні та країнах-членах ЄС, оскільки частка його надходжень у доходах державних бюджетів країн досягає 45%. Основними його перевагами є стабільність надходжень, широка база оподаткування, податкове навантаження з ПДВ на кінцевий товар не залежить від кількості оборотів і стадій створення вартості.

Водночас ПДВ сьогодні характеризують значною кількістю недоліків, що спричинені вадами вітчизняної системи оподаткування. Зокрема, на практиці серед них можна виділити: складність механізму адміністрування, можливість ухилення від сплати податку платниками, особливо в умовах нестабільного нормативно-правового забезпечення, несвоєчасне бюджетне відшкодування, негативний вплив на високотехнічні та наукомісткі виробництва.

Розрахунки з бюджетом за податками займають важливе місце в управлінні кожного суб'єкта господарювання. Найхарактернішим прикладом непрямого оподаткування є податок на додану вартість (ПДВ), який є важливою складовою податкових систем у понад 40 країнах Світу, у тому числі в 17 європейських країнах. Ставки податку встановлюються у процентах та коливаються від 12 % у Люксембурзі та Іспанії до 22 % у Данії і 25 % в Ірландії. Кількість ставок досить різна від однієї (в Данії) до семи (у Франції). Найнижча ставка - 2,1 % у Франції на продовольчі товари, і найвища - 33,3 % на товари, що є предметами розкоші. Досвід застосування

ПДВ у країнах Європи підтверджує його життєздатність та успішне функціонування в ринкових системах .

В Україні податок на додану вартість є основним джерелом поповнення бюджету. Фіскальні надходження до зведеного бюджету України в 2017 році склали 841,1 млрд грн. Це на 177 млрд грн, або на 26,7 % більше, ніж за 2016 рік. Найбільший приріст показали надходження від ПДВ з увезених в Україну товарів - на 69 млрд грн або 38% більше. У той же час надходження від ПДВ з вироблених в Україні товарів та послуг з урахуванням бюджетного відшкодування склали на 9,4 млрд грн, або на 17,4%, більше у порівнянні з 2016 роком .[5] Ефективне управління грошовими потоками підприємства залежить від правильного планування податкових платежів із врахуванням особливостей податкового навантаження, змін законодавства та цілей суб'єкта господарювання.

Наразі, враховуючи складні політичні та економічні умови, питання планування розрахунків за податком на додану вартість для вітчизняних підприємств постає більш гостро. Тому, дослідження сучасних тенденцій оптимізації податкового навантаження є актуальними.

Мета і завдання дослідження. Метою є дослідження теоретичних та практичних положень обліку розрахунків за податком на додану вартість, розробка та обґрунтування пропозицій вдосконалення обліку та контролю у цій сфері оподаткування.

Головними завданнями дослідження є:

- висвітлити основні теоретико-методологічні основи обліку податку на прибуток та ПДВ;
- зробити огляд нормативної бази та спеціальної літератури стосовно податкового обліку;
- проаналізувати специфіку податкового обліку, зокрема податку на прибуток та ПДВ на прикладі ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ»;

- розглянути відображення податку на прибуток у фінансовій звітності підприємства;
- розглянути методику контролю обліку податку на додану вартість;
- розробити напрямки удосконалення обліку та контролю податку на додану вартість.

Виявлення нагальних проблемних питань у цій сфері оподаткування дозволило зробити пропозицій щодо ефективного управління грошовими потоками підприємства, яке обумовлено правильним плануванням податкових платежів із врахуванням особливостей податкового навантаження, змін законодавства та цілей суб'єкта господарювання. Розкрито основні принципи електронного адміністрування ПДВ. Це дало можливість встановити переваги та недоліки даного механізму, урахування яких сприятиме формальному впровадженню інструментів податкового регулювання.

Об'єктом дослідження випускної роботи є податок на додану вартість (ПДВ).

Предметом дослідження є механізм обліку податку на прибуток та ПДВ на підприємстві ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ», а також порядок його відображення у фінансовій звітності.

Методи дослідження. Для розв'язання завдань, поставлених у дослідженні, використовувалися загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання: аналіз, синтез, графічний і табличний метод історичний, методи індукції та дедукції методи прогнозування.

Інформаційну базу дослідження становили нормативно-правові акти, праці вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері бухгалтерського обліку, аудиту та економічного аналізу, матеріали науково-практичних конференцій, періодичні видання.

ВИСНОВОК

У результаті наукового дослідження та критичного розгляду основних аспектів та проблем теорії обліку процесу постачання зроблено такі висновки:

ПДВ – непрямий загальнодержавний податок, який є складовою ціни товарів і послуг та включає податкові зобов'язання щодо постачання товарів (послуг), податковий кредит щодо постачання товарів (послуг) та зобов'язання перед бюджетом з ПДВ.

Основою організації податкової роботи є правове регламентування встановлення і справляння податків. ПКУ визначено, що податкове законодавство України складається з:

- Конституції України;
- Податковий кодекс України (далі — ПКУ);
- Митного кодексу України та інших законів з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням ввізним або вивізним митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України;
- чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування;
- нормативно-правових актів, прийнятих на підставі та на виконання ПКУ та законів з питань митної справи;

Податковим Кодексом України визначено три ставки податку на додану вартість : 20 %, 0%, 7%.

Головною особливістю бухгалтерського та податкового обліку ПДВ є дата визнання податкового кредиту та податкового зобов'язання.

За допомогою ПДВ між кінцевими споживачами рівномірно розподіляється та частина створеного у суспільстві продукту, яка має централізуватись і задовольняти загальнодержавні потреби. Він стимулює економію витрат усіх видів матеріальних ресурсів. У сфері обігу податок на додану вартість стимулює продавців до стримування продажних цін на товари і послуги.

Органами стягнення податку на додану вартість є виключно органи ДПС, які уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу в межах їх повноважень, а також державні виконавці в межах своїх повноважень.

Платник податку на додану вартість, відповідно Податкового кодексу України зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ст. 189 ПКУ, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних

У бухгалтерському обліку всі розрахунки з бюджетом (за рахунок прибутку, по податках з робітників і службовців та інших платежах) відображають на рахунку № 64 "Розрахунки за податками й платежами". На кредиті цього рахунка нараховують суми платежів до бюджету (податкові зобов'язання), а на дебеті - належні до відшкодування бюджету податки, їх сплата, списання тощо. Кредитове сальдо показує заборгованість підприємства перед бюджетом, тобто суму, яку підприємство має перерахувати до бюджету. Дебетове сальдо за рахунком № 64 означає переплату бюджету (податковий кредит), тобто надлишкове перераховану суму до бюджету, яку необхідно зарахувати в рахунок чергових платежів або повернути підприємству.

Рахунок № 64 "Розрахунки за податками й платежами" має субрахунки за видами платежів до бюджету.

Отже, задля вдосконалення обліку ПДВ на ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ» з урахуванням вимог чинного законодавства запропоновано розділити рахунок 6442 «Неодержані податкові накладні» на два аналітичні рахунки, такі як 6442.1 «Заблоковані податкові накладні» та 6442.2 «Невиписані податкові накладні», а також змінити форму первинних документів з ПДВ, зокрема видаткової накладної, додавши в них інформацію щодо коду згідно з УКТ ЗЕД.

Державну політику щодо адміністрування та відшкодування податку на додану вартість здійснюють ряд державних органів під наглядом Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України:

Державна податкова адміністрація, Державна митна служба, Держказначейство, Міністерство фінансів, органи судової влади й ін.. Проте основне навантаження з контролю за правильністю нарахування та своєчасністю сплати до бюджету податків і обов'язкових платежів (у тому числі і ПДВ) лягає на Державну податкову службу України.

Важливим аспектом ефективного управління підприємством є не лише бажання максимізувати прибутки підприємства, а й поліпшити аналіз податків підприємства, враховувати норми податкового навантаження, прогнозувати платежі у бюджет на наступні періоди.

Також, у результаті проведеного аналізу можна зробити висновок, що податковий менеджмент підприємства не працює. Органам управління підприємства треба зайнятися організацією податкового менеджменту на ТОВ «УКРАЇНСЬКІ НАПОЇ ПІВДЕНЬ» для податкової оптимізації.

На підприємстві необхідно розробити план податкової оптимізації, що дасть можливість підприємству сплачувати податкові платежі в необхідному для нього розмірі та направляти кошти, які були зекономлені на подальший розвиток підприємства та зменшити податкові ризики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бараннік О.О. Проблемні питання щодо ведення підсистем бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / О.О. Бараннік // Матеріали конференції Наукового клубу Sophus – Режим доступу: <http://sophus.at.ua>.
2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський податковий облік. Навчальний посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2013
3. Бухгалтерський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / за ред. Максимової В.Ф. Одеса: ОНЕУ, 2012. 670 с. URL:[http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/506/1/Максімова В. Ф.](http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/506/1/Максімова%20В.%20Ф.)
4. Власова О.Є. Конспект лекцій з курсу «Податковий облік» / О.Є. Власова // Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. – ХНАМГ, 2010. – 218 с. <http://efm.vsa>
5. Войнаренко М., Пухальська Г. Податковий облік і аудит. – К.: Академія, 2009.
6. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Податковий облік і звітність на підприємствах. – К.: ВД «Професіонал», 2012.
7. Гега П.Т., Доля Л.М. Основи податкового права. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2011.
8. Грабова Н. М., Кривоносов Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — К. : А.С.К., 2014
9. Григоренко Ю.В. Особливості податкового обліку податку на додану вартість / Ю.В. Григоренко // Молодий вчений. – 2016. – №3 (30). – С. 64-69.
10. Дзюба О. Податок на додану вартість: економічна сутність та особливості законодавчого закріплення в сучасних умовах / О.Дзюба,

- Ю.Волинець // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 10. – Ч. 2. – С. 219-222.
- 11.Дугар Т.Є. Проблема адміністрування податку на додану вартість на сучасному етапі [Електронний ресурс] / Т.Є. Дугар // Економіка і суспільство. – 2016. – Вип. №2. – С. 689-693 – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua>.
  - 12.Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] - Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
  - 13.Кужельний М.В., Коцупатрий М.М., Кірданов М.Г., Лежненко Л.І., Примаченко О.Л. Бухгалтерський облік. Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.–К.: КНЕУ, 2014
  - 14.Кушніренко О.А. Облікове відображення розрахунків із податку на додану вартість при формуванні фінансової звітності [Електронний ресурс] / О.А. Кушніренко. – Режим доступу: [journals.nubip.edu.ua/index.php /Economica/ article/download/4908/4835](http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/download/4908/4835).
  - 15.Лесько М.В. ПДВ та його вплив на господарську діяльність суб'єктів підприємництва: автореф. дис.на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / М.В. Лесько. – Київ, 2014. – 21 с.
  - 16.Ліхоносова Г.С. Проблемні аспекти організації обліку платників податку на додану вартість / Г.С. Ліхоносова, В.С. Марченков // Часопис економічних реформ. – 2013. – №4 (13). – С. 49-53.
  - 17.Малишкін О. Диференціація поняття «бухгалтерський облік»: податковий аспект / О. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №3. – С. 13-20.

- 18.Малишкін О. ПДВ в системах податкового і фінансового обліку: аспекти взаємодії / О. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – №11. – С. 27-41.
- 19.Мараховська Т.М. Шляхи вдосконалення справляння податку на додану вартість / Т.М. Мараховська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – №4 (70). – С. 149-154.
- 20.Мединська Т. В., Власюк Н. І. Податкова система: Навчальний посібник. 3-є
вид., перероб. та доповнене./ Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. – 2012.
- 21.Механізм справляння податків в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/slovník/4243.html>
- 22.Облік і звітність підприємств у системі оподаткування: навч. посіб. [Електронний ресурс] / М.І. Бондар, Л.Г. Ловінська, Н.М. Лисенко та ін.; за заг. ред. М.І. Бондаря та Н.М. Лисенко. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ДННУ «акад. фін. управління», 2014. – 585 с. – Режим доступу:
http://afu.minfin.gov.ua/getfile.php?page_id=158&num=12&PHPSESSID=610cba7e1a0ebbd7bcb081e07f6a1d3.
- 23.Податкова система України: Підручник / Федосов В.М., Опарін В.М., П'ятаченко Г.О. та ін.; За ред. В.М.Федосова. – К.: Либідь, 2013.
- 24.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
- 25.Податок на додану вартість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Податок_на_додану_вартість.
- 26.Подоляничук О.А. Податок на додану вартість: сутність та стан первинного обліку / О.А. Подоляничук // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 1. – С. 82- 102. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_1_10.

27. Положення про форму та зміст розрахункових документів [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 21.01.2016 р. №13. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0220-16>.
28. Порядок заповнення податкової накладної [Електронний ресурс]: Наказ міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>.
29. Постанова "Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість" від 16.10.2014 N 569) [Електронний ресурс]: Постанова КМУ від 16 жовтня 2014 р. N 569 - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP140569.html
30. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
31. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [Електронний ресурс]: наказ МФУ від 30.11.1999 р. №291 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>
32. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість [Електронний ресурс]: Наказ МФУ від 28.01.2016р. №21 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
33. Про затвердження форми реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення [Електронний ресурс]: Наказ міністерства фінансів України від 22.09.2014 р. №958. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1228-14>
34. Семенко Т.М. Податковий і фінансовий облік ПДВ згідно Податкового кодексу України / Т.М. Семенко // Облік і фінанси АПК. – 2011. – №2. – С. 52-57.

- 35.Семенко Т.М. Податок на додану вартість як економічна категорія [Електронний ресурс] / Т.М. Семенко // Ефективна економіка. – 2011. – №4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
- 36.Сидоренко Р.В. Визначення сутності податку на додану вартість та перспективи його розвитку [Електронний ресурс] / Р.В. Сидоренко // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2014. – Вип. 11 (1). – Ч. 1. – С. 234-240. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
- 37.Ходикіна А.А. Актуальні тенденції обліку розрахунків з податку на додану вартість / А.А. Ходикіна, А.В. Бурковська // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 8. – С. 1196-1199.
- 38.Чернелевський Л. М. Комп'ютерний бухгалтерський облік. – К.: УДУХТ, 2010.
- 39.Чирва А.А. Удосконалення облікової політики підприємства в частині обліку ПДВ / А.А. Чирва // Облік і фінанси. – 2015. – №4 (70). – С. 67-71.
- 40.Юрченко О. Податок на додану вартість: аналіз податкової реформи 2016 року / О. Юрченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №12. – С. 18-25.